

## Dobrá kočka, která nemlsá

**Název emise:** Sdružení českých umělců grafiků Hollar – 100 let

**Den vydání:** 20. září 2017

**Hodnota:** 20 Kč; kat. č. 944 (ČP)

**Rozměr známkového obrazu:** 23 x 40 mm

**Výtvarný návrh:** Jan Kavan (známka), Pavel

Sivko (FDC); **Rytina:** Martin Srb

**Druh tisku:** OTr černý, HT modrý, vínový

**Papír:** fl-an-OF; **Tisk:** PTC Praha

**Tisková forma:** 2x 50

**Náklad:** 500 tis.

**FDC:** OTp v barvě modrofialové

**Tisk:** PTC Praha; **Náklad:** 3.400

Tak se jmenuje možná nejslavnější lept rytce Václava Hollara, jehož příjmení do svého názvu vložilo volné sdružení českých umělců – grafiků Hollar. Bylo to před rovnými sto lety, třetího prosince roku 1917, a těch umělců bylo patnáct. Jejich dnešní následovníci je označují za patnáct statečných, protože za vrcholící Velké války jistě bylo třeba odvahy k podání žádosti pražskému místodržitelství o povolení zřízení spolku. Mocnářství tehdy mělo jiné starosti a každá taková iniciativa byla nejspíš podezřelá (o Bretschneiderech té doby víme dobře například z Haškova Švejka). Zakladateli byli František Bílek, Vratislav Hugo Brunner, Bohumír Jaroněk, Adolf Jelínek (Alex), Jan Konůpek, Zdeněk Kratochvíl, František Kysela, Antonín Majer, Václav Rabas, Vladimír Silovský, Jaromír Stretti-Zamponi, Viktor Stretti, Tavík František Šimon, Max Švabinský a Karel Vik. Více než polovinu z nich známe z našeho oboru, buď jako tvůrce známek, nebo alespoň účastníky soutěží na jejich návrhy, a pak také jako autory děl, která byla na známkách zobrazena. Už to by si zasloužilo samostatný článek a bylo by to jistě i dobré téma pro tvorbu exponátu.

Duši zakladatelské skupiny a autorem textu žádosti o povolení sdružení byl T. F. Šimon, tehdy čtyřicetiletý, už proslulý grafik a člen Sdružení výtvarných umělců Mánes – v roce 1919 byl dokonce jeho předsedou. Tato zdánlivá drobnost svědčí o tehdejší bohatosti uměleckého života u nás, o mnohotvárnosti přirozené potřeby autorů stýkat se a sdružovat, formulovat společně postoje a hledat nové cesty. Tedy o tom, co dnes už postrádáme, a to ve všech oborech společenského života, včetně filatelie. To ale není povzdech, jen konstatování, a důvodem je jistě odlišná doba (včetně možností elektronické komunikace a zapojení se do dění na virtuálních sociálních sítích). Kdybych to chtěl vidět z té lepší stránky, tak z historie víme, že potřebu sdružovat se lidé pociťují především v těžkých dobách – takže tu současnou zřejmě za takovou nepovažují, což je nepochybně povzbudivé zjištění.

Tavík František Šimon (Tavík si do jména vložil podle rodného příjmení své matky), zakladatel Hollara a jeho první předseda, je dnes už spíše pozapomenutým autorem, jehož díla znají především sběratelé jeho barvených



Sdružení českých umělců grafiků Hollar – 100 let

leptů. Na známce byl připomenut v roce 1997 svými Pařížskými antikváři.

Známkovou tvorbou se zabývalo a zabývá mnoho členů Hollara, další byli na známkách připomenuti. Na jejich vyjmenování by tenhle článek nestačil, zmíníme tedy alespoň jména Švabinský, Stretti, Šváb, Preissig, Kupka, Braunerová, Bílek, Konůpek, oba Boudové, Svolinský, Gross, Lhoták, Sklenář, oba Sivkové ...

Bezmála osmdesát let po Šimonovi se stal předsedou Hollara, a tedy přes propast času Šimonovým nástupcem, o tři generace mladší Vladimír Suchánek, který do sdružení vstoupil v roce 1969 a předsedou byl zvolen v roce 1995 (za normalizace bylo sdružení zrušeno a obnoveno až v roce 1990, což svědčí o tom, že jeho členové rozhodně nebyli přáteli komunistického režimu). Tuto funkci vykonával dvacet let, po které se pilně zabýval i známkovou tvorbou. Jeho předložskou známkou Jan Hus považují za jednu z nejzdařilejších českých a snad za vůbec nejzdařilejší, kterou kdy vytvořil.

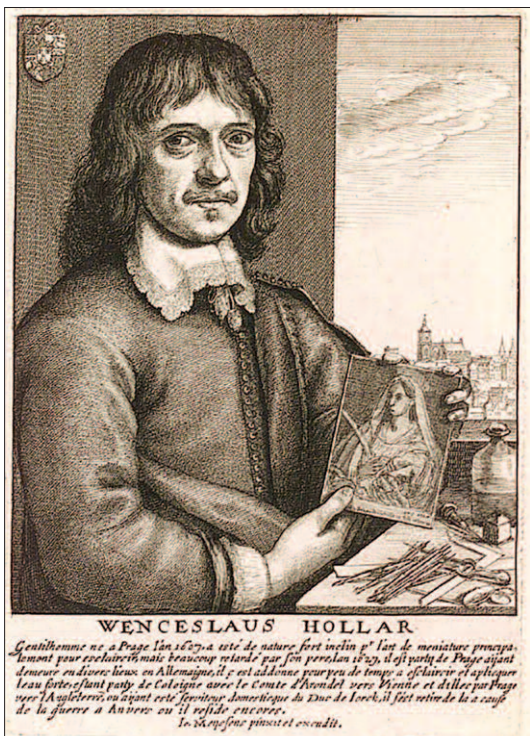
Členem Hollara je i Jan Kavan, tvůrce návrhu známky současné, ke stému výročí vzniku sdružení. Zkušební výtvarník, předseda Komise pro výtvarné řešení poštovních známek České pošty, autor mnoha z nich a samozřejmě i



kresebné výzdoby obálek dne jejich vydání a razítek na nich. Za etalon portrétní tvorby považují jeho mimořádně zdařilého Friče z roku 2012, jak by naopak vyobrazení vypadat neměla v mých očích představuje jeho portrét

Kulhánkův.

Nyní se tedy ujal úkolu připomenout výročí slavného a nepochybně zaslužilého výtvarného spolku, jehož členy byli a jsou úžasní výtvarníci a jak už jsme řekli mnohdy i tvůrci známek (obojí samozřejmě platí i pro něj) – a já se nemohu ubránit dojmům, že v tomto případě je kovářova kobyla prostě bosá... Co tedy na známce vidíme? Parafrazi Hollarova autoportrétu podle obrazu Jana Meyssense, kde místo původní miniatury drží v ruce ceduli s nápisem a místo nedostavěné katedrály je v pozadí současná silueta chrámu svatého Víta. Jako jemný vtíp pro zasvěcené asi dobré, ale na známku?!



Celá věc je o to nepochopitelnější, že Kavan je současně autorem série grafických listů s hollarovskou tematikou, které letos v létě představil na výstavě Nepravděpodobný realizmus II: kresba a grafika v Galerii Hollar na pražském Smetanově nábřeží.

Tady ukázal, že Hollar jako grafik – a v přeneseném smyslu i sdružení, které nese jeho jméno – má podle něj kořici i dnešku, že se k němu, osobě i spolku, jako autor hlásí. Je škoda, že umělec tak moderní, jakým Kavan nepochybně je, s přirozenou autoritou, kterou v oblasti známkové tvorby získal, nevyužil unikátní možnost připomenout sté výročí SČUG Hollar nakročením do budoucnosti. Zvolená podoba mi totiž připadá bližší

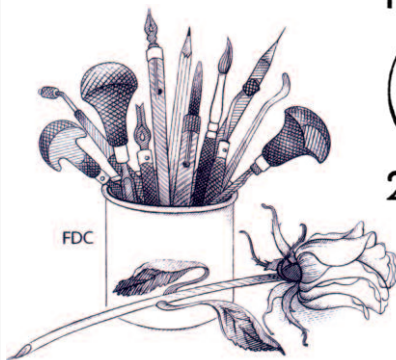


jinému tvůrci známek a členu Hollara, Jiřímu Slívovi, ale opravdový Kavan – jak ho návštěvníci mohli vidět na zmíněné výstavě – to prostě není...

PRAHA



20-9-2017



Tematicky vhodná, i když se známkou pojetím ne-jednotná, je kresebná vý-

zdoba obálky dne vydání, na níž se mi líbí Srbova zdařilá rytina. Jejím autorem však není Jan Kavan, ale Pavel Sivko, další člen SČUG Hollar. Razítko je sympaticky jednoduché, ale příliš mohutné, proporci FDC by lépe odpovídalo jeho výrazné zmenšení. FB

**Poznámka redakce:**

K Václavu Hollarovi máme blízko i my ve Filatelii. Narodil se totiž jen pár kroků od sídla naší redakce, v Soukenické ulici na Novém Městě pražském. Dnes je tu na boční zdi domu č.p. 13 pamětní deska s jeho bustou. Až tedy půjdete v centru města na procházku, můžete se u ní zastavit. Pár kroků odtud žili chlapi z Rychlých šípů, o nichž J. Foglar psal, že byli filatelisté.

